

**ОН****ПРОФСПІЛКА ПРАЦІВНИКІВ
ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ****TRADE UNION OF EDUCATION AND
SCIENCE WORKERS OF UKRAINE**Юридична адреса: 01012, м. Київ, Майдан Незалежності, 2
Адреса для листування: 04071, м. Київ, вул. Ярославська, 6
Тел./факс: +380 (44) 462-51-902, Maidan Nezalezhnosti, Kyiv, Ukraine, 01012
Tel./fax: +380 (44) 462-51-90E-mail: sekr.osvita@gmail.comWebsite: www.pon.org.ua

Розрахунковий рахунок № 26002010078760 в АТ «Укресімбанк», МФО 322313, КОД ЄДРПОУ 02605316

26.10.2020 № 02-7/586

Спільний представницький орган
об'єднань профспілок

ЦК Профспілки працівників освіти і науки України розглянув проект закону «Про професійну (професійно-технічну) освіту», реєстраційний № 4207 від 12.10.2020, ініціаторами якого є народні депутати України І.М.Констанкевич, Т.І. Батенко та інші, і зауважує наступне.

З частини 4 статті 7 необхідно вилучити словосполучення «повторно на тому ж рівні», а також «якщо за станом здоров'я вони втратили можливість виконувати роботу за отриманою раніше кваліфікацією, що підтверджується висновком медико-соціальної експертної комісії, та в інших передбачених законодавством випадках», оскільки згідно зі статтею 53 Конституції України здобуття професійно-технічної освіти в державних і комунальних навчальних закладах забезпечується державою безоплатно.

Частину 7 статті 10 стосовно проведення практичної підготовка здобувачів професійної (професійно-технічної) освіти на підприємствах наставників, доповнити словами «з відповідною оплатою.».

Зі статті 14 щодо прийому на навчання до закладів професійної (професійно-технічної) освіти вилучити редакцію частини 2, а саме: «Прийом на навчання до закладу професійної (професійно-технічної) освіти за освітніми програмами може здійснюватися на конкурсній основі», оскільки згідно зі статтею 53 Конституції України на конкурсній основі передбачається безоплатне здобуття в державних і комунальних навчальних закладах лише вищої освіти.

Частину 7 статті 15 щодо можливості продовження навчання здобувачами професійної (професійно-технічної) освіти доповнити після слів «мають право на» словом «безоплатне».

Підпункт 2 частини 1 (частина одна) статті 17 виписати: «педагогічні працівники (викладачі, старші майстри, майстри виробничого навчання (педагоги професійного навчання), методисти, практичні психологи, соціальні педагоги, керівники гуртків тощо», для того, щоб хоча векторно узаконити, хто відноситься до педагогічних працівників закладів професійно-технічної освіти.

У підпункті 5 частини 1 статті 17 замість слів «асистенти, які забезпечують здобуття освіти особам з особливими освітніми потребами» передбачити «асистенти учнів, студентів, які сприяють забезпеченню здобуття освіти особам з особливими освітніми потребами».

Доповнити частину 2 статті 19 пунктами 9, 10, 11 та 12 наступного змісту, як це гарантовано статтею чинного закону Україну «Про професійно-технічну освіту» та статтею 56 Закону України «Про освіту»:

«9) забезпечення місцями в гуртожитках та харчуванням у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України;

10) надання підприємством, установою, організацією протягом перших трьох місяців роботи в ньому оплачуваної щорічної основної відпустки

випускникам закладів професійної (професійно-технічної) освіти денної форми навчання, які навчалися 10 і більше місяців. Тривалість щорічної основної відпустки випускників віком до 18 років становить тридцять один календарний день, випускників віком понад 18 років - відповідно до встановленої на підприємстві для робітників відповідної професії, спеціальності, посади. Випускникам, які навчалися за денною формою навчання менш ніж 10 місяців, час навчання зараховується до стажу, що дає право на щорічну основну відпустку;

11) надання випускникам закладу професійної (професійно-технічної) освіти, які навчались за державним та/або регіональним замовленням, першого робочого місця відповідно до одержаної професії згідно з законодавством;

12) додаткову відпустку за місцем роботи, скорочений робочий час та інші пільги, передбачені законом для осіб, які поєднують роботу з навчанням;».

Частину 3 статті 19 застосування різних форм заохочення здобувачів професійної (професійно-технічної) освіти, доповнити словами «зокрема надання матеріальної допомоги, преміювання.».

З частини 5 статті 19 вилучити словосполучення «позбавлення стипендіального забезпечення».

Нумерацію пункту 9 виписати як пункт 13.

В частині 1 статті 21 щодо словосполучення «навчально-практичної роботи» доцільно вилучити, бо чинне трудове законодавство не передбачає такого її виду, а її зміст скоріше відповідає терміну, який застосовується у нормативних документах з трудових питань, як «навчально-виробнича» робота. Необхідно також вилучили слово «свої», як некоректну оцінку роботи.

Частину 4 статті 21 замість слів «збереженням їм середньої заробітної плати та основного місця роботи» виписати: «збереженням середньої заробітної плати, посади та гарантій і компенсації відповідно до законодавства».

Доповнити статтю 21 частиною 6 такого змісту, як це, зокрема, передбачено статтею 58 Закону України «Про освіту»:

«6. Особи, які здобули вищу, фахову передвищу чи професійну (професійно-технічну) освіту за іншою спеціальністю та яким не було присвоєно професійну кваліфікацію педагогічного працівника, можуть бути призначені на посаду педагогічного працівника строком на один рік. Такі особи можуть продовжити працювати на відповідних посадах педагогічних працівників системи професійної (професійно-технічної), освіти після їх успішної атестації у порядку, визначеному законодавством.».

Пункт 11 частини 3 статті 22 доповнити словами «а тих педагогічних працівників, які працюють у сільській місцевості і селищах міського типу, а також пенсіонерів, які раніше працювали педагогічними працівниками в цих населених пунктах і проживають у них, безоплатним користуванням житлом з опаленням і освітленням у межах встановлених норм;».

Доповнити статтю 22 пунктами 15 та 16 такого змісту, як це передбачено чинним законом:

«15) щорічну основну відпустку тривалістю не менше 42 календарних днів у порядку, затвердженому Кабінетом Міністрів України;

16) пенсію за вислугу років за наявності стажу безперервної педагогічної роботи не менше ніж 25 років.».

Виправити нумерацію частин статті 22.

Оскільки в статті 23 щодо робочого часу педагогічних працівників йдеться також про оплату праці, а оплату праці педагогічних працівників виокремлено в статті 24, пропонуємо їх розмежувати за змістом назв цих статей. При цьому вважаємо за необхідне передбачити наступне.

Пункти 2-5 статті 23 викласти у редакції:

«2. Робочий час педагогічних працівників закладу професійної (професійно-технічної) освіти залежно від посади включає час на виконання навчальної, методичної, виховної, організаційної роботи та інших видів педагогічної діяльності.

3. Педагогічне навантаження викладачів закладів професійної (професійно-технічної) освіти включає:

720 навчальних годин протягом навчального року, за які встановлюється тарифна ставка заробітної плати, а також окремі види освітньої діяльності, за які встановлюються доплати в такому співвідношенні до тарифної ставки:

а) класне керівництво -25 відсотків;

б) перевірку навчальних робіт учнів, студентів (включаючи практичні та лабораторні роботи з предметів відповідно до навчальних планів), – 15-20 відсотків;

в) завідування:

навчальними майстернями, кабінетами інформатики, спортивними залами (майданчиками), актовими залами – 15-20 відсотків;

навчальними (методичними, навчально-методичними) кабінетами, ресурсними кімнатами, навчально-дослідними ділянками, лабораторіями, музеями – 10-15 відсотків;

кімнатами зберігання зброї, стрілецьким тиром, бібліотеками, відділеннями, навчально-консультаційними пунктами 5-15 відсотків;

г) керівництво предметними, цикловими та методичними комісіями, об'єднаннями - 10 - 15 відсотків.

За почесні, вчені, спортивні звання, наукові ступені педагогічним працівникам встановлюються доплати в розмірі 15-33 відсотки посадового окладу (ставки заробітної плати) у порядку, визначеному законодавством.

За педагогічні звання та за роботу в спеціальних (класах, групах) педагогічним працівникам у порядку, визначеному законодавством, встановлюються підвищення посадового окладу (ставки заробітної плати) на 15-20 відсотків.

Розміри та порядок встановлення доплат за інші види педагогічної діяльності визначаються Кабінетом Міністрів України.

Засновник має право встановлювати інші види доплат за власні кошти.

Обсяг навчальної та іншої педагогічної роботи, яку може виконувати педагогічний працівник за основним місцем роботи, граничними розмірами не обмежується.

4. Робочий час майстрів виробничого навчання (педагогів професійного навчання), методистів, вихователів, практичних психологів, соціальних педагогів та інших педагогічних працівників закладу становить 40 годин та асистента учня, студента інклюзивних класів (груп) - 25 годин на тиждень.

5. Розподіл педагогічного навантаження у закладі професійної (професійно-технічної) освіти, перегляд умов праці здійснюється його керівником за погодженням з виборним профспілковим органом. Педагогічне навантаження викладача обсягом менше тарифної ставки встановлюється тільки за його письмовою згодою.».

Редакцію частини 2 статті 24 «Оплата праці педагогічних працівників закладів професійної (професійно-технічної) освіти здійснюється в розмірі не нижче середньої заробітної плати педагогічних працівників закладів загальної середньої та фахової передвищої освіти у регіоні» вилучити.

Викласти пункти 2-3 статті 24 у редакції:

«2. Розміри посадових окладів (ставок заробітної плати) педагогічних працівників закладів професійної (професійно-технічної) освіти встановлюються Кабінетом Міністрів України відповідно до статті 61 Закону України «Про освіту».

3. Умови та порядок обчислення заробітної плати педагогічних працівників державних, комунальних закладів професійної (професійно-технічної) освіти визначається центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки України.

При обчисленні заробітної плати тривалість навчальної години становить – 45 хвилин.

Ставки заробітної плати педагогічних працівників встановлюються виходячи із затрат робочого часу в астрономічних годинах (60 хвилин). Короткі перерви, передбачені між заняттями, є робочим часом педагогічного працівника.

Посадові оклади (ставки заробітної плати) педагогічних працівників за роботу в інклюзивних класах (групах) та класах (групах) для учнів, студентів з особливими потребами підвищуються на 20-25 відсотків, а за педагогічні звання – на 10-15 відсотків.».

Назву статті 25 доповнити словами «та викладача».

Статтю 25 доповнити пунктом 6, який викласти у редакції:

«6. Асистент викладача – педагогічна посада, введення якої який сприяє здобуттю освіти особам з особливими освітніми потребами», норма годин на ставку заробітної плати за якою становить 30 годин на тиждень.».

У частині 10 статті 26 передбачити вимогу щодо наявності у фізичної особи - підприємця або структурного підрозділу юридичної особи приватного чи публічного права, основним видом діяльності якого є освітня діяльність, ліцензії на провадження відповідної освітньої діяльності.

Частину 1 статті 28 доповнити словами: «розроблений на основі Типового статуту, затвердженого органом виконавчої влади у сфері освіти і науки.».

Статтю 30 доповнити новою частиною 3 такого змісту:

«3. Штатні розписи закладів професійної (професійно-технічної) освіти розробляються та затверджуються на основі Типових штатних нормативів закладів професійної (професійно-технічної) освіти за погодженням з виборним профспілковим органом.».

У статті 32 передбачено чотири нових типи професійно-технічних навчальних закладів, а саме, професійні коледжі, професійні ліцеї, центри професійної (професійно-технічної) освіти, центри професійного розвитку працівників, замість існуючих нині вісімнадцяти типів таких закладів, що тягне

за собою необхідність їх реорганізації або ліквідації та потребує відповідного їх унормування, зокрема через норми прикінцевих положень закону. Передбачено також набуття такими закладами статусу центру професійної досконалості, що передбачає унормування через норми закону його діяльності. Ця стаття потребує доповнення частиною 4 в редакції%

«4. Положення про центри професійної (професійно-технічної) освіти, центри професійного розвитку працівників затверджуються Кабінетом Міністрів України.».

Пункт 1 частини 3 статті 34 щодо зобов'язань власника необхідно доповнити словами «дотримання вимог трудового законодавства».

З частини 2 статті 35 необхідно вилучити положення «Додаткові права та обов'язки керівника закладу професійної (професійно-технічної) освіти можуть також визначатися строковим трудовим договором», як такі, що не відповідають нормам законодавства.

Пункт 4 частини 3 статті 35 доповнити словами «забезпечувати оплату праці, встановлювати під час тарифікації за погодженням з виборним профспілковим органом обсяги навчального навантаження на відповідний навчальний рік.».

В пункті 11 частини 4 статті 35 замість слова «сприяти» виписати «забезпечувати організацію», а пункт 14 частини 4 цієї статті доповнити словами «, а також положень колективного договору;».

Частину 6 статті 36 доповнити нормою «з наданням права на повернення керівника закладу професійної освіти на педагогічну посаду, яку він обіймав.».

Частину 7 статті 45 щодо сертифікації педагогічних працівників доповнити нормою «з установами щомісячної доплати тим педагогічним працівникам, які отримали сертифікат, в розмірі 20% посадового окладу (ставки заробітної плати).

Назву статті 58 викласти у редакції:

«Стаття 58. Діяльність професійних об'єднань та організацій працівників і роботодавців у сфері професійної (професійно-технічної) освіти», відобразивши такі їх назви у частині 1 цієї статті.

Зі статті 60 необхідно вилучити дискримінаційну, антисоціальну норму частин 5 та 6 стосовно спрямування до 50 відсоткової заробленої учнями та студентами заробітної плати праці на рахунок закладу професійної (професійно-технічної) освіти для провадження його статутної діяльності, зокрема на премії або інші заохочення учасників освітнього процесу, тобто й викладачів, майстрів керівників.

Замість цієї норми виписати норму:

«5. Держава забезпечує своєчасність відповідних виплат і надання пільг здобувачам освіти і педагогічним працівникам державних та комунальних закладів професійної (професійно-технічної) освіти».

Частину 14 статті 60 (в запропонованій редакції) після слів «ринку праці» доповнити словами «та потреб суспільства» та змінити відповідно нумерацію цих частин.

Зазначені постатейні зміни до проекту закону «Про професійну (професійно-технічну) освіту», що виділені червоним кольором, додаються.

Крім того, в законопроекті необхідно передбачити гарантії педагогічним та іншим працівникам цих закладів освіти на пенсійне забезпечення та інші, що передбачені чинним законом «Про професійно-технічну освіту».

Законопроект потребує доповнення нормами щодо особливого соціального захисту здобувачів освіти закладів професійної (професійно-технічної) освіти, передбаченими чинним законом, зокрема:

- статтею 41. «Здобувачі освіти закладів професійної (професійно-технічної) освіти, яким забезпечується особливий соціальний захист», якою встановлено:

«Право на особливий соціальний захист в галузі професійної (професійно-технічної) освіти мають особи з інвалідністю, діти-сироти, діти, позбавлені батьківського піклування, особи з особливими освітніми потребами, та здобувачі освіти, які постраждали внаслідок аварії на Чорнобильській АЕС, а також особи, визнані постраждалими учасниками Революції Гідності, учасниками бойових дій, особами з інвалідністю внаслідок війни відповідно до Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», та їхні діти, діти, один із батьків яких загинув (пропав безвісти) у районі проведення антитерористичних операцій, здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, бойових дій чи збройних конфліктів або помер внаслідок поранення, контузії чи каліцтва, одержаних у районі проведення антитерористичних операцій, здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, бойових дій чи збройних конфліктів, а також внаслідок захворювання, одержаного в період участі в антитерористичній операції, у здійсненні заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, діти, один із батьків яких загинув під час масових акцій громадянського протесту або помер внаслідок поранення, контузії чи каліцтва, одержаних під час масових акцій громадянського протесту, діти, які проживають у населених пунктах на лінії зіткнення, діти, зареєстровані як внутрішньо переміщені особи, - до закінчення такими дітьми закладів освіти, але не довше ніж до досягнення ними 23 років»;

- статтею 42. «Соціальний захист осіб з інвалідністю», якою передбачено:

«Держава гарантує особам з інвалідністю, особам з особливими освітніми потребами професійну (професійно-технічну) освіту на рівні, що відповідає їхнім здібностям і можливостям. За інших рівних умов особи з інвалідністю та особи з особливими освітніми потребами мають переважне право на зарахування до закладу професійної (професійно-технічної) освіти.

Професійна підготовка або перепідготовка осіб з інвалідністю здійснюється за рахунок коштів державного та/або місцевого бюджетів у межах обсягів державного та/або регіонального замовлення з урахуванням медичних показань і протипоказань для подальшої трудової діяльності. Обрання форм і методів професійної підготовки здійснюється згідно з висновками спеціалістів медико-соціальної експертної комісії.

Професійна підготовка або перепідготовка осіб з особливими освітніми потребами здійснюється за рахунок коштів освітніх субвенцій, державного та місцевих бюджетів, інших джерел, не заборонених законодавством.

У професійному навчанні осіб з інвалідністю, осіб з особливими освітніми потребами поряд із традиційними формами допускається застосування альтернативних форм навчання.

Установлені відповідно до закону пенсія і стипендія виплачуються особам з інвалідністю, особам з особливими освітніми потребами у період навчання в повному обсязі.

Працевлаштування випускників із числа осіб з інвалідністю, осіб з особливими освітніми потребами здійснюється згідно із законодавством.

Діти з вадами слуху, зору, опорно-рухового апарату забезпечуються засобами індивідуальної корекції в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України»;

- статтею 43. «Соціальний захист дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування», якою передбачено:

«Держава гарантує дітям-сиротам і дітям, позбавленим батьківського піклування, переважне право на зарахування до закладів професійної (професійно-технічної) освіти.

Діти-сироти і діти, позбавлені батьківського піклування, під час навчання перебувають на повному утриманні держави і забезпечуються цільовим фінансуванням витрат на їх утримання, умови яких визначаються Кабінетом Міністрів України.

Випускникам закладів професійної (професійно-технічної) освіти - дітям-сиротам і дітям, позбавленим батьківського піклування, подається державна матеріальна допомога за нормативами, що встановлюються Кабінетом Міністрів України.

Держава гарантує випускникам закладів професійної (професійно-технічної) освіти - дітям-сиротам і дітям, позбавленим батьківського піклування, працевлаштування за набутою професією та забезпечення житлом згідно з законодавством»;

- статтею 44. «Соціальний захист здобувачів освіти, які постраждали внаслідок аварії на Чорнобильській АЕС», якою передбачено:

«Соціальний захист здобувачів освіти, які постраждали внаслідок аварії на Чорнобильській АЕС, здійснюється згідно з законодавством»;

- статтею 44-1. «Соціальний захист постраждалих учасників Революції Гідності, учасників бойових дій, осіб з інвалідністю внаслідок війни та їхніх дітей, дітей, один із батьків яких загинув у районі проведення антитерористичних операцій, здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, бойових дій чи збройних конфліктів або під час масових акцій громадянського протесту, дітей, зареєстрованих як внутрішньо переміщені особи», якою передбачено:

«Держава забезпечує особам, визнаним постраждалими учасниками Революції Гідності, учасниками бойових дій, особами з інвалідністю внаслідок війни відповідно до Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», та їхнім дітям, дітям, один із батьків яких загинув (пропав

безвісти) у районі проведення антитерористичних операцій, здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, бойових дій чи збройних конфліктів або помер внаслідок поранення, контузії чи каліцтва, одержаних у районі проведення антитерористичних операцій, здійснення заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, бойових дій чи збройних конфліктів, а також внаслідок захворювання, одержаного в період участі в антитерористичній операції, у здійсненні заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, дітям, один із батьків яких загинув під час масових акцій громадянського протесту або помер внаслідок поранення, контузії чи каліцтва, одержаних під час масових акцій громадянського протесту, дітям, зареєстрованим як внутрішньо переміщені особи, у тому числі дітям, які навчаються за денною формою навчання у закладах професійної (професійно-технічної) освіти, - до закінчення такими дітьми закладів освіти, але не довше ніж до досягнення ними 23 років, державну цільову підтримку для здобуття професійної (професійно-технічної) освіти у державних та комунальних закладах освіти.

Державна цільова підтримка для здобуття професійної (професійно-технічної) освіти надається у вигляді:

- повної або часткової оплати навчання за рахунок коштів освітніх субвенцій державного та місцевих бюджетів;
- пільгових довгострокових кредитів для здобуття освіти;
- соціальної стипендії;
- безоплатного забезпечення підручниками;
- безоплатного доступу до мережі Інтернет, систем баз даних у державних та комунальних закладах освіти;
- безоплатного проживання в гуртожитку;
- інших заходів, затверджених Кабінетом Міністрів України.

Порядок та умови надання державної цільової підтримки для здобуття професійної (професійно-технічної) освіти зазначеним категоріям громадян визначаються Кабінетом Міністрів України».

ЦК Профспілки розраховує на врахування при опрацюванні проекту закону «Про професійну (професійно-технічну) освіту» викладених вище зауважень і пропозицій, що забезпечить дотримання вимог Конституції України, Кодексу законів про працю України, Закону України «Про освіту», міжнародних актів щодо доступності і безоплатності професійно-технічної освіти в державних і комунальних навчальних закладах, її розвиток, а також недопущення звуження трудових, соціально-економічних прав та інтересів працівників та учнів цих закладів освіти.

Голова Профспілки



Г.Ф.Труханов